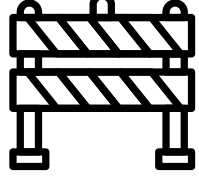

ÖĞRENCİ GELİŞİMİ VE DENEYİMİ BÖLÜMÜ ENGELSİZ BİRİMİ

ENGELLİLİK VE AYRIMCILIK

AYRIMCILIK

Ayrımcılık sosyal bir sorun olarak engellilerin topluma tam katılımının ve bağımsız yaşam amacının önünde en önemli bariyer niteliğindedir (Karaca ve Nam, 2021).

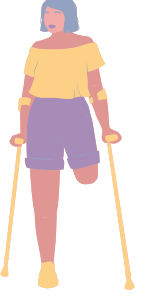

ENGELLİLİK ve AYRIMCILIK

Engelliler toplumlarda ayrımcılığa ve ayrımcı uygulamalara istihdamda, kamu hizmetlerinde, sağlık hizmetlerine erişim, ulaşım hizmetlerini kullanma ve diğer ve özel hizmetlerde maruz kalmaktadır (Banks, Grotti, Fahey and Watson, 2018:63).

SOSYAL MODELE GÖRE ENGELLİLİK BİREYLERİN ZİHNİSEL, FİZİKSEL VE İŞLEVSEL BOZUKLUĞUNDAN DEĞİL ÖZEL İHTİYAÇLARINI VE FARKLILIKLARINI KARŞILAMAYAN VE BUNLARLA UYUM GÖSTERMEYEN FİZİKSEL ÇEVRE VE SOSYAL DAVRANIŞLARDAN KAYNAKLANMAKTADIR (WALS, STEPHENS VE MOORE, 2000, 219).

Ayrımcılık Sorununun Çözümü

Engellilik paradigmasının bu versiyonuna göre, engelli insanları toplum, siyaset ve ekonomide dezavantajlı kılan toplumun yapıları, özellikle endüstriyel üretim araçlarıdır. Engellilerin karşılaştığı sorunları çözmek için toplumun kökten yeniden yapılandırılması gerekmektedir (Pfeiffer, 2001:34)

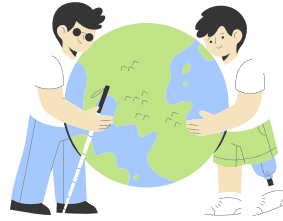
5378 Sayılı Kanun'un 4ncü maddesinde "engellilerin hak ve özgürlüklerden tam ve eşit olarak yararlanmasını sağlamaya yönelik alınacak özel tedbirler ayrımcılık olarak değerlendirilemeyecektir" (Engelliler Hakkında Kanun, 2005) ifadesi yer almaktadır.

Ne yapılmalı?

Engellilere yönelik toplumdaki önyargıların değiştirilmesi için ayrımcılık ile mücadelede ilk aşama çocukların eğitim sürecinde engelliler ile temasının sağlanmasıdır.

Bunun yanında engellilerin, haklarının farkında olması, hakları hakkında bilgilendirilmesi, sosyal politika uygulamalarının ve kaynakların bilgisine sahip olmaları, kurumsal ve sosyal kaynaklarla etkileşimi sağlanmalıdır. Sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşmesi için engellilerin niteliklerine uygun işlerde istihdamı ve kariyer gelişimi için fırsatların diğer çalışanlar ile birlikte eşit bir şekilde sağlanması büyük önem taşımaktadır (Karaca ve Nam, 2021).

Engellilere yönelik politikaların etkinliğinin değerlendirilmesi ve yeniden düzenlenmesi için engellilerin eğitim, sağlık, istihdam gibi toplumun tüm alanlarında yaşanan ayrımcılığa ilişkin ciddi verilere ihtiyaç vardır. Bu nedenle engellilerin toplumda yüzleştiği ayrımcı davranışların ve uygulamaların belirlenebilmesi için güncel kalitatif ve kantitatif çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır (Karaca ve Nam, 2021).

